

NÕUKOGU ARVAMUS,**27. veebruar 2007,****Malta ajakohastatud lähenemisprogrammi 2006–2009 kohta**

(2007/C 72/03)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut,

võttes arvesse nõukogu 7. juuli 1997. aasta määrust (EÜ) nr 1466/97 eelarveseisundi järelevalve ning majanduspoliitika järelevalve ja kooskõlastamise tõhustamise kohta, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 9 lõiget 3,

võttes arvesse komisjoni soovitusi,

olles konsulteerinud majandus- ja rahanduskomiteega,

ON ESITANUD KÄESOLEVA ARVAMUSE:

- (1) 27. veebruaril 2007 vaatas nõukogu läbi Malta ajakohastatud lähenemisprogrammi, mis hõlmab ajavahemikku 2006–2009.
- (2) Programmi aluseks olnud makromajanduslikus stsenaariumis prognoositakse lähiaastatel SKP reaalkasvu püsivust programmiperioodil ligikaudu 3 % tasemel. Praegu kättesaadavate andmete põhjal hinnates näib see stsenaarium põhinevat soodsatel kasvuprognoosidel aastaks 2007 ja eriti soodsatel edaspidisteks aastateks, eriti tänu välissektori optimistlikule arengule keskpikal perioodil. Kui puhaseksport ei ole keskpikal perioodil nii soodne kui programmis prognoositud, võib see viimastel aastatel registreeritud maksebilansi puudujääki suurendada. Inflatsiooniprognosis näib olevat realistlik.
- (3) 2006. aastaks prognoositud valitsemissektori eelarve puudujääk oli komisjoni talituste 2006. aasta sügisel tehtud prognooside kohaselt 2,9 % SKPst, kuigi lähenemisprogrammi eelmises ajakohastatud versioonis oli seatud sihtmärgiks 2,7 % SKPst. Uues ajakohastatud programmis 2006. aastaks prognoositav tulemus (2,6 % SKPst) jääb komisjoni talituste 2006. aasta sügisprognoosist madalamaks ja näib realistlikuna, pidades silmas hiljutisi andmeid SKP kasvu kohta ja kassapõhiseid andmeid riigi rahanduse olukorra kohta.
- (4) Ajakohastatud programmis esitatud eelarvestrateegia eesmärk on viia puudujääk 2006. aastal allapoole kontrollväärtust (3 % SKPst) ja püüda seejärel eelarvet konsolideerida. Ajakohastatud programmis nähakse ette valitsemissektori eelarve puudujäägi järkjärguline vähendamine, et saavutada 2009. aastaks üldjoontes tasakaalustatud eelarve. Intressikoormuse prognoositud vähenemisega on oodata 2009. aastaks esmast ülejääki 3,25 % SKPst. See korrigeerimine saavutatakse esmaste kulutuste suhte kärpimisega peaaegu 5,75 protsendipunkti võrra SKPst, mis rohkem kui kompenseerib tulu suhte vähenemist peaaegu 3,75 protsendipunkti võrra SKPst. Hoolimata üldiste kulutuste piiramisel saavutatud edust valitses tervishoiukulutustes viimastel aastatel kasvutendents. Puudujäägi vähendamiseks võetakse vähem ühekordseid meetmeid kui lähiminevikus. Programmis kinnitatakse üldjoontes eelmises ajakohastatud programmis kavandatud nominaalset eelarvekorrektsiooni palju soodsama makromajandusliku stsenaariumi põhjal.
- (5) Ühiselt kokkulepitud meetodika järgi arvutatud struktuurne puudujääk (eelarve tsükliliselt kohandatud puudujääk ilma ühekordsete ja muude ajutiste meetmeteta) peaks kavakohaselt vähenema ligikaudu 3 %-lt SKPst 2006. aastal 0,5 %-ni SKPst programmiperioodi lõpuks. Nagu eelmises ajakohastatud lähenemisprogrammis, on programmis esitatud keskpika perioodi eesmärk saavutada tasakaalustatud struktuuriga eelarveseisund, kuid uues programmis ei taotleta keskpika eesmärgi saavutamist programmiperioodil. Kuna keskpika perioodi eesmärk on seatud minimaalsest kontrollväärtusest

⁽¹⁾ EÜT L 209, 2.8.1997, lk 1. Määrust on muudetud määrusega (EÜ) nr 1055/2005 (ELT L 174, 7.7.2005, lk 1). Dokumentid, millele on osutatud käesolevas tekstis, asuvad veebilehel: http://europa.eu.int/comm/economy_finance/about/activities/sgp/main_en.htm

(eelarvepuudujääk hinnanguliselt ligikaudu 1,75 % SKPst) kõrgemale, peaks selle saavutamine tagama kindlusvaru ülemäärase puudujäägi vältimiseks. Keskpika perioodi eesmärk on stabiilsuse ja kasvu pakti ning tegevusjuhendiga euroala ja ERM II liikmesriikidele ette nähtud vahemikus ning peegeldab õigesti võlasuhet ja potentsiaalset keskmist majanduskasvu pikaajalises plaanis.

- (6) Programmi eelarveprognoose ähvardavad ohud näivad olevat 2007. aastal üldjoones tasakaalus, kuid pärast seda võivad eelarve täitmise tulemused osutuda programmis prognoositutest madalamateks. Põhjuseks on ajakohastatud programmi prognooside aluseks olev SKP soodne kasvuprognoos 2007. aastaks ja märkimisväärselt soodne makromajanduslik stsenaarium 2008.–2009. aastaks (ehkki maksuprognoosid nende aastate kohta näivad olevat ettevaatlikud). Lisaks ei ole pärast 2007. aastat kohandamisstrateegiat üksikasjalikult kirjeldatud, mis suurendab eelarve kavandatud konsolideerimisega kaasnevaid ohte.
- (7) Seda riskianalüüsi silmas pidades näib programmis võetud eelarvepoliitiline hoiak olevat kooskõlas ülemäärase puudujäägi 2006. aastaks seatud korrigeerimise eesmärgiga, nagu nõukogu on soovitanud. Lisaks näib see andvat piisava kindlusvaru, et makromajanduses esinevate tavaliste kõikumiste korral ei ületata puudujääk alates 2008. aastast kontrollväärtust, milleks on 3 % SKPst. Ülemäärase puudujäägi korrigeerimisele järgnevatel aastatel on kohandamise tempo programmis vihjatud keskpika perioodi eesmärgi saavutamiseks üldjoontes kooskõlas stabiilsuse ja kasvu paktiga, milles nähakse ette, et euroala ja vahetuskursimehhanismi ERM II liikmesriikide puhul tuleks struktuurilise tasakaalu parandamise kontrollväärtuseks võtta 0,5 % SKPst aastas ning et majandusliku tõusu perioodil tehakse suuremaid jõupingutusi korrigeerimiseks, samas kui majandusliku languse perioodil võivad jõupingutused olla väiksemad.
- (8) Valitsemissektori koguvõlg on hinnangute kohaselt jõudnud 2006. aastal tasemele 68,25 % SKPst, mis on suurem asutamislepingus sätestatud kontrollväärtusest 60 % SKPst. Programmis prognoositakse võla suhte vähenemist 8,75 protsentipunkti võrra SKPst programmi perioodil. Võttes arvesse eespool nimetatud eelarve-eesmärkidega seotud riske, ei kujune võlasuhte muutused ilmselt nii positiivseteks, kui programmis prognoositakse. Seda riskianalüüsi arvestades näib võla suhe programmi perioodil kontrollväärtuse suunas piisavalt vähenevat.
- (9) Maltal jõustus hiljuti pensionireform, mille eesmärk on tõsta seadusega ette nähtud pensioniiga ja suurendada pensione. Programmis esitatud hinnangute kohaselt pensionikulutused selle tulemusena suurenevad, tuues kaasa vananemisest tingitud kulutuste kasvu ELi keskmise taseme lähedale. Kui praegused suundumused jätkuvad, suurenevad pikas perspektiivis tervishoiukulutuste prognoosid 1,75 protsendipunkti võrra SKPst, ehkki küll veidi aeglasemalt kui näitasid varasemad suundumused. Praegune eelarveseisund ei tagaks võlataseme stabiilset vähenemist alla asutamislepingus ette nähtud kontrollväärtuse. Seega aitaks programmis kavandatud eelarveseisundi parandamine vähendada ohte riigi rahanduse jätkusuutlikkusele. Malta riigi rahanduse jätkusuutlikkusega seotud riskitase näib olevat keskmine.
- (10) Läheneemisprogramm ei sisalda kvalitatiivset hinnangut riikliku reformiprogrammi rakendamise 2006. aasta oktoobri aruande üldmõju kohta keskpika perioodi eelarvestrateegia raames. Kuid selles esitatakse süstemaatilist teavet riiklikus reformiprogrammis sisalduvate põhiliste reformide otseste kulude või kokkuhoiu kohta eelarves ning selle eelarveprognoosides võetakse otseselt arvesse riiklikus reformiprogrammis sisalduvate meetmete mõju riigi rahandusele. Läheneemisprogrammis kavandatud meetmed riigi rahanduse valdkonnas tunduvad olevat kooskõlas riiklikus reformiprogrammis ette nähtud meetmetega. Mõlemas programmis on eelkõige ette nähtud pensionireformi elluviimine, kuid läheneemisprogrammis on üksikasjalikult kirjeldatud ka riiklikus reformiprogrammis väljakuulutatud maksureformi.
- (11) Programmis esitatud eelarvestrateegia on üldjoontes kooskõlas majanduspoliitika üldsuunistega, mis sisalduvad 2005.–2008. aasta koondsuunistes.
- (12) Stabiilsus- ja läheneemisprogrammi tegevusjuhistes ette nähtud andmevajaduste suhtes on programmis teatavaid lünki nõutavates ja vabatahtlikes andmetes ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Prognoose majandusharude tulemuste, konkreetsemalt suhetes muu maailmaga aastail 2006–2009 netolaenuandmise/võtmise kohta ja tööhõive ja tööjõu tootlikkuse kohta töötatud tundide arvu järgi ei ole esitatud.

Nõukogu leiab, et programm on kooskõlas eesmärgiga korrigeerida 2006. aastaks ülemäärane puudujääk ning selles on tugevaid kasvuprognose arvestades kavandatud järgnev piisav liikumine keskpika perioodi eesmärgi saavutamise suunas. Võla suhe näib programmi kohaselt rahuldavas tempos vähenevat SKP 60 %-lise kontrollväärtuse suunas. Kuid eelarvega seotud eesmärkide saavutamisele kaasnevad pärast 2007. aastat teatavad ohud. Eelarveseisundi säilitamine, mis püsiks ka võimalike tagasilööride korral prognoositud tugevas kasvutendentsis, on tähtis eriti maksebilansis viimasel ajal tekkinud puudujääki arvestades. Eeltoodud hinnangut silmas pidades kutsus nõukogu Maltat üles:

- i) saavutama piisav edasimineku keskpika perioodi eesmärgi suunas, nagu on programmis ette nähtud, ning tagama võla ja SKP suhte vastava vähenemise, esitades eelarvestrateegia, eriti kulutuste poolelt pikema perspektiiviga;
- ii) pidades silmas võla taset ja elanikkonna vananemisest tingitud kulutuste prognoositavat kasvu, parandama riigi rahanduse pikaajalist jätkusuutlikkust, saavutades keskpika perioodi eesmärgi ja tehes edasisi edusamme tervishoiureformi kavandamisel ja elluviimisel.

Peamiste makromajanduslike ja eelarveprognooside võrdlus

		2005	2006	2007	2008	2009
SKP reaalkasv (muutus, %)	LP dets 2006	2,2	2,9	3,0	3,1	3,1
	KOM nov 2006	2,2	2,3	2,1	2,2	puudub
	LP jaan 2006	0,9	1,1	1,2	2,0	puudub
ÜTHI inflatsioon (%)	LP dets 2006	2,5	3,1	2,2	2,1	2,0
	KOM nov 2006	2,5	3,0	2,6	2,4	puudub
	LP jaan 2006 ⁽⁶⁾	2,8	3,1	2,5	1,9	puudub
SKP lõhe (% potentsiaalsest SKPst)	LP dets 2006 ⁽¹⁾	- 2,8	- 2,1	- 1,3	- 0,3	0,9
	KOM nov 2006 ⁽⁵⁾	- 2,1	- 1,4	- 1,1	- 0,5	puudub
	LP jaan 2006 ⁽¹⁾	- 2,9	- 3,7	- 4,2	- 4,4	puudub
Valitsemissektori eelarve tasakaal (% SKPst)	LP dets 2006	- 3,2	- 2,6	- 2,3	- 0,9	0,1
	KOM nov 2006	- 3,2	- 2,9	- 2,7	- 2,9	puudub
	LP jaan 2006	- 3,9	- 2,7	- 2,3	- 1,2	puudub
Esmane tasakaal (% SKPst)	LP dets 2006	0,8	1,1	1,1	2,5	3,2
	KOM nov 2006	0,8	0,9	0,7	0,6	puudub
	LP jaan 2006	0,3	1,4	1,5	2,4	puudub
Tsükliiliselt kohandatud tasakaal (% SKPst)	LP dets 2006 ⁽¹⁾	- 2,2	- 1,8	- 1,8	- 0,8	- 0,2
	KOM nov 2006	- 2,4	- 2,3	- 2,3	- 2,7	puudub
	LP jaan 2006 ⁽¹⁾	- 2,8	- 1,3	- 0,7	0,4	puudub

		2005	2006	2007	2008	2009
Struktuurne tasakaal ⁽²⁾ (% SKPst)	LP dets 2006 ⁽³⁾	- 3,8	- 2,9	- 2,0	- 1,0	- 0,4
	KOM nov 2006 ⁽⁴⁾	- 4,0	- 3,5	- 2,5	- 2,7	puudub
	LP jaan 2006	- 3,8	- 2,3	- 1,4	0,3	puudub
Valitsemissektori koguvõlg (% SKPst)	LP dets 2006	74,2	68,3	66,7	63,2	59,4
	KOM nov 2006	74,2	69,6	69,0	68,6	puudub
	LP jaan 2006	76,7	70,8	68,9	67,3	puudub

Märkused:

⁽¹⁾ Komisjoni talituste arvutused programmis sisalduva teabe alusel.

⁽²⁾ Tsükliliselt kohandatud tasakaal (nagu eelmistes ridades), välja arvatud ühekordsed ja ajutised meetmed.

⁽³⁾ Programmis sisalduvad ühekordsed ja muud ajutised meetmed (2005. aastal 1,6 % SKPst, 2006. aastal 1,1 % SKPst, 2007. aastal 0,2 % SKPst, 2008. aastal 0,2 % SKPst ja 2009. aastal 0,2 % SKPst; kõik vähendavad puudujääki).

⁽⁴⁾ Komisjoni talituste 2006. aasta sügisprognosis sisalduvad ühekordsed ja muud ajutised meetmed (2005. aastal 1,6 % SKPst, 2006. aastal 1,1 % SKPst, 2007. aastal 0,2 % SKPst, 2008. aastal 0 % SKPst; kõik vähendavad puudujääki).

⁽⁵⁾ Kooskõlas prognoositava potentsiaalse kasvuga 2,2 %, 1,7 %, 1,7 % ja 1,6 % vastavalt aastatel 2005–2008.

⁽⁶⁾ LP näitajad 2006. aasta jaanuari kohta vastavad tarbijahinnaindeksile.

Allikas:

Läheneemisprogramm (LP); komisjoni talituste 2006. aasta sügise majandusprognosis (KOM); komisjoni talituste arvutused.